

آزمون ۲ از ۸

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله دوم (۱۳۹۸/۹/۱)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۴ درست است.
 «مولع» و «محال» و «تیمار» و «میعاد» و «ضامن» و «معرکه» و «گلبن» و «هنگامه» معنی درست دارند. نکته‌ها و یادآوری‌های کلی: ولع است که به معنی حرص / آز است، نه اسم فاعلش. شفق $\neq$ فلق. یله: رها؛ یله دادن: تکیه [دادن]. «مستغنی» $\neq$ محتاج (نیازمند). «غبطه»: حسرت [نه حسادت!]. [به واژه‌نامه هم سری بزنید بی لطف نیست!]
۲. گزینه ۱ درست است.
 اولی را با گشایش (⇒ فتوح) و کلیدها (⇒ مفاتیح) رد کنید. چهارمی را با ترتیب [ترتیب وقتی به کارتان می‌آید که سر و کارتان با ساختار قیدی «زین نمط» باشد، نه فقط خود «نمط»]. پنجمی را هم با ترس [«زهره در»: ترسناک]. (صفحات ۱۶، ۱۷ + واژه‌نامه)
۳. گزینه ۲ درست است.
 رابطه معنایی میان «واژه درون کادر» و «واژه با خط زیرین بافتی مفهومی برای درک معنی هر دو ایجاد می‌کند؛ در ب» «داد [کسی را] دادن» یعنی حق کسی را ادا کردن. در ه) هم «صورت» (ظاهر) $\neq$ معنی (باطن). (صفحات ۱۷، ۱۸، ۱۹).
۴. گزینه ۱ درست است.
 درباره چرایی درستی «صواب» در چنین ساختاری در شرح آزمون‌های پیشین مفصل گفته‌ایم. وام هم که ادا کردنی است. صخره هم مفهوماً درست است و این جا ذهن به سمت صخره نمی‌رود. اما ۱) بهر درست است، نه «بحر»، آن هم به سبب رابطه ساختاری - معنایی با سود در جمله پیشین.
۵. گزینه ۴ درست است.

رسم الخطی		هم‌آوا	سطر
☒	☒		↓
بیافتد	بیفتد	☒ خویش [☒ خیش]	یکم
		☒ عمارت (آبادنی) [☒ امارت (حکمرانی)]	دوم
		☒ معمور (آباد) [☒ مأمور (فرمان‌بر، کارگزار)]	سوم
		☒ صواب [واصل (متنزدیک)] [☒ ثواب]	چهارم

۶. گزینه ۳ درست است.

۱)	☒ سنا [☒ ثنا]
۲)	☒ هایل [واقعه] ☒ هایل [☒ حایل] ⇒ مانع [
۳)	☒ ابر حذر [بودن از] ☒ حضر [☒ سفر] $\neq$ سفر [
۴)	☒ حازم [☒ حزم] ⇒ [☒ هاضم] ⇒ هضم [

۷. گزینه ۲ درست است.
 ۱) به شیوه اندرز. ۲) هم نثر و هم شعر [«بوستان» نظم است. ۴) تخیلی - ادبی. (صفحه ۱۲)]
۸. گزینه ۲ درست است.
 می‌گوید «درختان» از زمین بر بالیده‌اند (⇒ ایستاده‌اند)، آن هم نه بی‌هدف! بلکه به (= برای) / به خاطر احترام - (= به) تو. (صفحات ۳۴ و ۳۵)
۹. گزینه ۱ درست است.
 اما در یک سؤال استاندارد بهتر است تا می‌توانید سراغ حسن تعلیل نروید! بارها گفته‌ایم، دست هم از سرتان بر نخواهیم داشت! مثلاً این جا که آرایه‌ای به ساختارمندی و بُرایی و تمیزی متناقض‌نما دارید، باز کردن کلاف حسن تعلیل به چه کارتان خواهد آمد؟ جز تقدیم سخاوتمندانه وقت شریفتان به طراح! ترکیب وصفی «موج آتشین» [تضادمایگی چهار عنصر فراموشتان

نشود! یگانه پارادوکس در تمام این چهار گزینه است؛ والسلام! (۲) و (۳) تشبیه ندارند. «وار» در (۴) ادات است. در (۱) «بحر غم» و در (۴) «اژدهای غم» اضافه‌های تشبیهی اند. «ز» در (۱) ادات تعلیل است؛ حسن تعلیل بیت در ساختار به همین نقش‌نما وابسته است.]

۱۰. گزینه ۳ درست است.

مطابق اولویت پیشنهادی ما: «گرم» دیدنی نیست، بسودنی (لمس کردنی) است. سفر کردن خورشید هم که تشخیص است، بی برو - برگرد. تلمیح ندارد. عنصرهای متضاد هم که نداشته باشد، طبعاً متناقض‌نما هم نخواهد داشت. همین قدر بس است برای همچه سؤالی؛ که وقت طلاست!

۱۱. گزینه ۱ درست است.

با تلمیح (ب) شروع کنید و (۲) و (۳) را کنار بگذارید. (د) هم که تشخیص ندارد، و تمام! اما در مقام اثبات: در (د) مدعا این است که «غم» «ساحل» «آن» «دریا» بی است که چون مشبّه - ش محذوف است می‌شود استعاره ^{ا. مصرحه!} از (ج) هم - جدا از این که «امروز» همیشه متضاد «فردا» است - این را بردارید با خود ببرید که در ادب غنایی ما امروز عمدتاً مجاز است از دنیا، و لابد، فردا هم از آخرت [یافتن باقی تضادها در (ج) با خودتان].

۱۲. گزینه ۴ درست است.

کتاب که بی‌پروا می‌گوید «اگر حذف به دلیل تکرار و برای پرهیز از تکرار صورت گیرد، آن را حذف به قرینه لفظی گویند» شما را سر بزنگاه تنها می‌گذارد! من بعد، یادتان بماند که حذف به قرینه لفظی موجود همیشه قرار نیست از نوع فعل باشد، بلکه می‌تواند جز فعل را هم شامل شود؛ مهمتر از همه، نهاد جدا را؛ آن هم به قرینه شناسه. بنابراین، در (۴)، غیر از این که فعل اصلی به قرینه فعل پیشین محذوف است، در هر دو جمله، نهاد هم مطلقاً به قرینه لفظی، یعنی شناسه $\emptyset$ ، حذف شده [بالآخره باید چاله‌های کتاب را پر کرد؛ چاره نیست!]. حذف نهاد در هر دو جمله (۱)، جمله دوم (۲)، و هر سه جمله (۳) مشهود است. (صفحه ۱۹ [جمله‌ها از «دیوار» «میرصادقی»])

۱۳. گزینه ۲ درست است.

وجه فعل مضارع ساده «باشد»، وقت بازگردانی، التزامی نیست، بلکه اخباری است. بالعکس، در (۳) تمام مضارع‌های ساده را در بازگردانی باید اخباری گرفت. [جمله‌ها از گنج حکمت صفحه ۱۷]

۱۴. گزینه ۱ درست است.

در (۱)، «مثل» حرف اضافه است، نه هسته؛ پس در گروه اسمی «یک توپ قرمز»، توپ، در جایگاه میانی، هسته است. (صفحه ۳۴ [جمله‌ها، باز، از «دیوار» «میرصادقی»])

۱۵. گزینه ۲ درست است.

در (۱) «نیک»، به‌درستی، هم نقش معطوف‌علیه خود («بد») است. در (۳) درست مثل (۱) سؤال بالا، ادات حرف اضافه است. باز در (۳)، «چی» برای «است» در حکم مسند است. اما در (۲): جای نهاد و مسند را در کمانک عوض کنید، درست می‌شود.

۱۶. گزینه ۳ درست است.

«کار نیکو کردن از پُر (= بسیار) کردن (= انجام دادن) است». (نگارش ۱: صفحه ۳۹)

۱۷. گزینه ۲ درست است.

تقابل در این است که در بیت سؤال طرف از بی‌هنری سرافکننده‌ست [نه همچنان که در (۱)، از حسادت]، حال آن که در (۲) از خودفاضل‌پنداری گردن افراشته؛ تصویرهای ذهنی را در درک مفهوم جدی بگیرید. (صفحه ۳۴)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

ایده این سؤال از بیت آخر ستایش (از الهی‌نامه عطار) می‌آید: «نمی‌دانم، نمی‌دانم، الهی // تو دانی و تو دانی آنچه خواهی». جای دیگر هم گفته‌ایم: دانستن دومی، در هر دو مصرع، به ویژه در مصرع آخر، به معنی توانستن است. این را که یاد بگیرید، تازه کارتان درآمده و باید با تبعاتش در هر سه قلمرو روبه‌رو شوید! ما - بی‌اجازه‌تان - روبه‌روتان می‌کنیم؛ این نوبت در قلمرو فکری: مثلاً در (۳): «تو به هر آنچه خواهی توانایی»: «... بکل شیء قدير». (صفحه ۱۰)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

(۱) به - بیان امروزی - سفارش به توداری می‌کند؛ (۲) به صدق عمل؛ (۴) به احتیاط. اما (۳) به زبان همان گوینده عبرت آمده در

سؤال می‌گوید: «غمی کز پیش شادمانی بری // به از شادایی کز پیش غم خوری». (صفحه ۱۸)

۲۰. گزینه ۳ درست است.

فارغ از این که هر دو، بیش و کم، اشاره دارند به «شرف‌المان بالمكنين»، چون ۲ و ۴ هم مفهوم اند هیچ یک را نمی‌توان جواب گرفت؛ همچنین ۱ را، چون متقابل مفهومی ۲ و ۴ است. (صفحات ۳۱ و ۳۵)

۲۱. گزینه ۲ درست است.

۴، آشکارا، در تقابل عقل و عشق است؛ ۳ رندانه، هم عقل را می‌زند هم شرع را، آن هم به حساب عشق! ۱ از مقام والای اشرف مخلوقات می‌گوید. اما در ۲ منطوق مجازاً عقل است، و به تقابل، سنت همان شرع. (صفحه ۳۳)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

بیت سؤال و ۴ هر دو به تقابل عقل حازم و نفس طامع اشاره دارند. برای ۲ به جواب سؤال بالا نگاه کنید. (صفحه ۱۷)

۲۳. گزینه ۴ درست است.

فارغ از این که سه تای بالایی به بیان‌های گوناگون، مستقیم یا غیر مستقیم، به شل کردن سر کیسه صنایع بیانی «عین» ای که پنجاه رفت و در خوابی // مگر این پنج روز دریایی»، یا بی‌آن «از عمر شبی گذشت و تو بی‌خبری»، از ضرورت ترک غفلت می‌گویند، شما بفرمایید کدام عقل سلیم، محض چند واژه مشترک، انداز به بشر غافل را با وصف صبح همخوان می‌یابد؟ (صفحات ۱۷، ۳۵)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

سه گزینه دیگر اساس تبدیل حال را در رسیدن به کمال از راه خود کم‌انگاری می‌دانند. برای مفهوم ۱ هم الف) سؤال ۲۵ را ببینید. (صفحات ۱۳، ۱۴، ۱۶)

۲۵. گزینه ۳ درست است.

«دوری از همت» در ج یعنی کوتاه‌نظری؛ شاعر دون همتی آدمی زاده را نکوهش می‌کند. دوست گرداندن دشمن در الف) بیش از آن که از تواضع بگوید نشان آشتی‌جویی است. مفهوم ب) دیگر برایتان روشن است. در برابر، د) که تلمیحش هم البته مهم است [بیانی خودستایانه دارد. در ه) هم که گوینده به عنایت الهی تکیه دارد.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۴ درست است.

۱) پروردگار ما - قرار نمی‌دهد ۳) جزء - ستمگران ۲) من - ستمگران

۲۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) با... بیاید ۲) با... بیاید - اعمال نیک ۴) کارهای... به جا آورد

۲۸. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲) عدم ترجمه «علیه»

۳) توانایی... یافتی - عدم ترجمه «علیه» - بخشش بده

۴) توانستی - توانایی خود - بخشش کن

۲۹. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) جنگل‌های بهار - ترجمه نشدن «کل» ۳) جنگل‌های بهاری - عدم ترجمه «في فصل الربيع»

۴) بسیار - ایرانی

۳۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) در انتظارِ خالی شدن... بودند.
(۲) به همراه - مدرسه را (تفاوت ساختار) - خالی کنند.
(۴) مدرّسانِ آنها - انتظارِ خالی کردن ... بودند- دانش‌آموزانش
۳۱. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب:

(۳) ارزانی - بارنگ

(۲) پیراهن - متعدّدی

(۱) عدم ترجمه «رخیصة» - مختلفی

۳۲. گزینه ۳ درست است.

شنیدن ← گوش دادن

۳۳. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) این باطل را (ص: این را باطل)

(۳) زمین (ص: زمین‌ها)

(۴) هر زمان - رحم می‌کند (ص: رحم کند)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) تملكه (ص: تملكها)

(۲) يملكها (ص: يملكها)

(۴) تنتفع (ص: ينتفع)

۳۵. گزینه ۳ درست است.

ترجمه آیه: «کاری نیکو انجام دهید که همانا من نسبت به آن چه انجام می‌دهید، آگاه هستم.» مطابق ترجمه، این آیه هیچ قرابتی با «کار نیکو کردن از پُر کردن است» ندارد.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

مَشهورون ← مَشهورون - عالم ← عالم

۳۷. گزینه ۲ درست است.

يَعْتَقِدُ ← يَعْتَقِدُ (فعل مضارع باب اِفْتِعَال «يَفْتَعِلُ» است).

۳۸. گزینه ۱ درست است.

(۴) خطاها به ترتیب: للمخاطب (ص: للغائب)

(۲) مذکر (ص: مؤنث)

(۳) جمع مکسر أو تکسیر (ص: مفرد)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

(۲) الشجرة (ص: الشجر)

(۱) عميدة (ص: عمود)

(۴) جمع تکسیر أو مکسر (ص: مفرد)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

(۱) نونه مکسورة (ص: نونه مفتوحة)

(۲) «فاعل (ص: فاعل)

(۴) مفردة ليس مؤنثاً (ص: مفردة: مؤنث)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

(۱) اهمیت زندگی به علت وجود آب است.

Drhs

@drhs1012
www.drhs.ir

- ۲) هیچ نعمتی از نعمت‌های خدا مهم‌تر از آب نیست (مطابق متن این گزینه صحیح است).
۳) گیاهانی وجود دارند که بدون آب زندگی می‌کنند.
۴) جسم انسان از آب تشکیل می‌شود.

۴۲. گزینه ۳ درست است.

- ۱) قرآن بر اهمیت آب در زندگی تأکید می‌کند.
۲) باید از آن محافظت کنیم، زیرا از طلا و نقره هم مهم‌تر است.
۳) مهم است، زیرا فقط علت بقای اشرف مخلوقات است (مطابق متن این گزینه نمی‌تواند صحیح باشد).
۴) ریزش آب از بالا به پایین، آبشار نامیده می‌شود.

۴۳. گزینه ۴ درست است.

«نسبت آب در بدن انسان ما بین ۵۰ تا ۶۵ درصد می‌باشد؛ و برای همین کسی که نه‌ری جاری کند اجر و پاداش دارد اگرچه پس از مرگش باشد.»

۴۴. گزینه ۱ درست است.

هذه ≠ تلك / رخيصة ≠ غالية

۴) بداية ≠ نهاية

۲) لك ≠ عليك

۳) حزين ≠ مسرور

۴۵. گزینه ۳ درست است.

$$۵۷ - ۱۱ = ۴۶$$

۴۶. گزینه ۳ درست است.

عدد سه تا ده از نظر جنس عکس یکدیگر و معدودشان جمع و مجرور است. أربعة (مؤنث) مُكَيِّفَات مفردش «مُكَيِّف» و مذکر است.

۴۷. گزینه ۱ درست است.

روز پنج شنبه، روز ششم از روزهای هفته است.

۴۸. گزینه ۴ درست است.

أُختي الكبير ← أُختي الكبيرة

۴۹. گزینه ۴ درست است.

أولئك ← تلك (برای جمع غیر انسان اسم اشاره به صورت «مفرد مؤنث» می‌آید).

۵۰. گزینه ۱ درست است.

مئات (مئة + ات ← مئات) - كيلومترات (كيلومتر + ات ← كيلومترات)

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

ص ۵

آیه‌ای که در متن سؤال بیان شده است نشان می‌دهد که عالم با هدف خلق شده است و بیهودگی و بازیچگی در عالم راه ندارد. خلقت هدفمند بیانگر حکمت خالق است. (دقت کنید که حقانیت صفت خلقت است و حکمت صفت خالق)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

ص ۲۰

این بین نشان از سرمایه فطرت خدا آشنا دارد و اینکه انسان در درون خود با خدا آشناست و او را در درون درک می‌کند.

۵۳. گزینه ۲ درست است.

ص ۲۱

همه انسان‌ها از نفس لوامه برخوردارند و این سرمایه اکتسابی نیست که اختصاص به گروه خاصی از انسان‌ها داشته باشد.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

ص ۳۹

برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر، منتقل می‌شوید / رسول خدا درباره باهوش‌ترین مؤمنان فرمودند: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر برای آن آماده می‌شوند.

۵۵. گزینه ۴ درست است.

ص ۴۰

در گزینه ۴ همه شرط به درستی بیان شده است (ایمان به خدا، معاد و انجام کار نیک)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

ص ۳۴

انتخاب و تصمیم‌گیری و همچنین کسب فضیلت‌ها به بعد روحانی وجود انسان اشاره دارد.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

ص ۳۱

حفظ آگاهی در انسان از ویژگی‌های اختصاصی روح است و قوانین بر پایه من ثابت انسان‌ها بنا شده است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

ص ۳۲

علاوه بر این، دیده‌ایم که برخی انسان‌ها قسمت‌هایی از بدن خود را در حادثه‌ای از دست می‌دهند، اما نه خودشان و نه دیگران، هیچگاه احساس نمی‌کنند که قدری از هویت و «من» او کم شده باشد و این نشان می‌دهد که ثبات هویت ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

ص ۳۳

انسان در این قبیل خواب‌ها که به آن «رؤیای صادق» می‌گویند، از ظرف زمان و مکان خود خارج می‌شود و به زمانی در گذشته یا در آینده می‌رود، درحالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش او چیزی نمی‌بیند و نمی‌شنود.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

ص ۵

گریزی بودن مربوط به حیوان و طبیعی بودن به گیاه اختصاص دارد. (این دو در گزینه ۳ بالعکس بیان شده است).

۶۱. گزینه ۳ درست است.

ص ۲۱

دقت کنید که در ابتدای این آیه به کسانی اشاره شده است که به دنبال ثواب دنیوی هستند. (مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

ص ۷

آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم می‌دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکندگی در آن وارد شود.

۶۳. گزینه ۲ درست است.

ص ۴۰

در ادامه این آیه بیان شده است که حیات حقیقی در آخرت است و این نشان از آن دارد که حیات دنیا در مقایسه با آخرت بی‌ارزش است نه اینکه اساساً بی‌فایده باشد.

۶۴. گزینه ۱ درست است.

ص ۴۱

نرسیدن از مرگ به این معنا نیست که آنان آرزوی مرگ کنند بلکه از خدا عمر طولانی می‌خواهند تا با اندوخته کامل‌تری خدا را ملاقات کنند / چون به دنیا دل نسپرداند از مرگ هراسی ندارند.

۶۵. گزینه ۱ درست است.

ص ۴۱

من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم / مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت‌های پهناور و نعمت‌های جاوید عبور می‌دهد. پس کدام یک از شما کراهت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟

۶۶. گزینه ۳ درست است.

ص ۴۲

عبارتی که در آیه آمده است نشان می‌دهد که ایشان از روی گمان و نه از روی علم قضاوت می‌کنند و در این آیه به کلمه «دهر» به عنوان عامل مرگ و زندگی اشاره شده است.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

ص ۴۲

قبول داشتن معاد به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

۶۸. گزینه ۲ درست است.

ص ۴۳

از پیامدهای مهم این نگرش برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد / عاقبتی جز فرو رفتن در گرداب آلودگی‌ها نخواهد داشت.

۶۹. گزینه ۳ درست است.

ص ۵

ای مردم... هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود وانگذاشته‌اند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد / بیانی که امام علی مطرح کرده‌اند نشان می‌دهد که انسان موجودی هدفمند است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

ص ۷

آنچه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی‌کنید؟

۷۱. گزینه ۴ درست است.

ص ۱۱

خدا سرچشمه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب می‌کنند به خدا نزدیک‌تر می‌شوند. / چه بسا دو نفر در یک مکان‌اند ولی احساس نزدیکی نمی‌کنند.

۷۲. گزینه ۴ درست است.

ص ۲۱

مسخره کردن نماز طبق آیه تدر ناشی از عدم تعقل است / عقلی که با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند و وجدانی که با محکمه‌اش، ما را از راحت طلبی باز می‌دارد.

۷۳. گزینه ۲ درست است.

ص ۳۰

این بیت نشان‌دهنده دو بعدی بودن انسان است که مقدمه‌ای است برای پذیرفتن حیات اخروی که در آیه «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ

الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمْ وَعَلَبٌ...» به آن اشاره می‌شود / مقصود از کلمه «پست» همان بعد جسمانی است.

۷۴. گزینه ۳ درست است.

ص ۱۹

و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.

۷۵. گزینه ۴ درست است.

ص ۲۳

نفس اماره دشمن‌ترین دشمن انسان است. اوست که با دعوت به گناه انسان را از پیروی عقل و وجدان باز می‌دارد.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

برنامه‌ریزی برای مسافرت و اقامت در یک شهر بسته به شناختی است که نسبت به امکانات آنجا داریم.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

میان آن سه عنصر رابطه‌ای محکم و ناگسستنی برقرار است.

۵۳. گزینه ۲ درست است.

نمایانگر ایدئولوژی می‌باشد.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

به اساس و پایه‌های خاص خود باید توجه داشته باشد.

۵۵. گزینه ۴ درست است.

گام اول در بررسی یک مکتب، ارزیابی موضع آن در برابر خداست.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

با حواس خود در می‌یابیم، این روش را روش «مشاهده مستقیم» می‌خوانیم.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

کف و قال و قیل هر دو روش مستقیم حسی هستند.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اثر می‌توان به مؤثر رسید.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

یکی از راه‌های خدانشناسی مطالعه در نظم جهان است که به آن برهان نظم می‌گویند.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

گرد آمدن اجزای متفاوت در یک مجموعه نظم نامیده می‌شود و تأکید بر واقعی بودن هدف دارد.

۶۱. گزینه ۳ درست است.

هدف‌های ارزشی احیاناً مورد پسند یا ناپسند انسان قرار می‌گیرند اما هدف‌های واقعی اینگونه نیستند.

۶۲. گزینه ۴ درست است.

به نوع و جنس اجزا اشاره دارد.

۶۳. گزینه ۲ درست است.

به آینده‌نگری در نظم اشاره دارد.

۶۴. گزینه ۱ درست است.

نظام جهان را در ارتباط با آن و هستی مشاهده خواهیم کرد.

@drhs1012

www.drhs.ir

۶۵. گزینه ۱ درست است.
- پی بردن به ریزه کاری‌ها و استواری نظام جهان
۶۶. گزینه ۳ درست است.
- بس گسترده و دلنشین و آموزنده و سازنده است.
۶۷. گزینه ۴ درست است.
- آفاق و انفس به ترتیب عالم برون و عالم درون می‌باشند.
۶۸. گزینه ۲ درست است.
- پروانه‌ها برای گریز از خطر خود را بر زمین می‌انداختند و از اطراف نور چراغ می‌گریختند.
۶۹. گزینه ۳ درست است.
- وسیله دفاعی پروانه‌ها که «گوش‌های» آنهاست یک جفت هستند و مابین سینه و قسمت عقب بدن قرار دارند.
۷۰. گزینه ۱ درست است.
- به شگفتی‌های آفرینش پی می‌بریم.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
- با اولین سلول عصبی به صورت نقطه‌ها ولی با فاصله مساوی مخابره می‌کند.
۷۲. گزینه ۴ درست است.
- دومین سلول عصبی که تا آن موقع کاملاً آرام بود، شروع به کار نموده، علائمی را مخابره می‌نماید در این موقع رفتار پروانه به سرعت تغییر می‌کند.
۷۳. گزینه ۲ درست است.
- اقدام به پرواز مارپیچی می‌نمایند که با دقت فوق‌العاده‌ای حساب شده است.
۷۴. گزینه ۳ درست است.
- سومین سلول حساس گوش پروانه‌ها، علائمی را مخابره می‌کند که تاکنون دانشمندان به علت راز بزرگ نهفته شده، نتوانسته‌اند پی ببرند.
۷۵. گزینه ۴ درست است.
- مری و معده و روده تشکیل شده است و هدفش هضم و جذب مواد غذایی است.

انگلیسی (۱)

Part A: Grammar and Vocabulary

www.drhs.ir

۷۶. گزینه ۲ درست است.
- معنی جمله: «اوه، مهمان‌هایمان رسیدند. من بروم چند تا ساندویچ (روی میز) بگذارم.»
- توضیح: با توجه به بخش "oh" و مفهوم جمله، گوینده در لحظه صحبت متوجه حضور مهمان‌ها شده است، بنابراین از "will" استفاده می‌کنیم.
۷۷. گزینه ۳ درست است.
- معنی جمله: «گزارش من را چک کرده‌ای؟ نه، ولی امشب می‌خواهم خانه بمانم. آن موقع نگاهش می‌کنم.»
- توضیح: بخش دوم نشان می‌دهد گوینده از قبل برای انجام عمل مورد نظر برنامه‌ریزی کرده است. بنابراین از "be going to" استفاده می‌کنیم.
۷۸. گزینه ۳ درست است.
- معنی جمله: «او یکی از سربازانی است که برای کشورش می‌جنگد. من بسیار تحسینش می‌کنم.»

توضیح: بعد از "one of" از حرف تعریف "the" و اسم در حالت جمع استفاده می‌کنیم.

۷۹. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «رابرت خیلی خوب دارد کار می‌کند. بازیکنی می‌شود که فصل آینده (بازی‌اش را) در تیم ما تماشا کنی.»
توضیح: نیاز به اسم بعد از "will be" داریم. توجه کنید گزینه ۴ به دلیل جمع بودن اسم "players" نادرست است.

۸۰. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «اگر می‌خواهی دانش آموز موفق باشی باید همیشه به آنچه معلمت دارد می‌گویدی توجه کنی.»

(۱) آوردن (۲) ساختن (۳) گذاشتن (۴) پرداختن

۸۱. گزینه ۳ درست است.

معنی جمله: «برخی کلمات انگلیسی از قانون «حرف I پیش از حرف E، به جزء بعد از حرف C» پیروی می‌کنند ولی استثناهای زیادی وجود دارند، پس بایستی همیشه دیکته کلمات را با استفاده از دیکشنری چک کنید.»
معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:

(۱) به صورت جمع در آوردن (۲) افزایش دادن (۳) پیروی کردن (۴) تمام کردن

۸۲. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «این بانک وسیع داده‌های پزشکی ابزاری است که به پزشکان و دانشمندان امکان جستجوی علائم شایع بیماری‌ها را می‌دهد.»

(۱) پیش‌نویس (۲) نشانه، علامت (۳) جدول (۴) مرکز

۸۳. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «من معمولاً آن نمایش (شو) را هر هفته تماشا می‌کنم، ولی آخرین قسمتش را از دست دادم (ندیدم).»

(۱) آشنا (۲) مناسب (۳) مفرد (۴) اخیر

۸۴. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «امید آنها پس از انتخابات زیاد بود، ولی با گذشت پنج سال چیزی هنوز تغییر نکرده است.»

(۱) امید (۲) تخته، هیئت (۳) مورد علاقه (۴) رشته، دامنه

۸۵. گزینه ۲ درست است.

معنی جمله: «اگر هنگامی که سیستم خاموش شده است اتفاقی غیرعادی افتاده باشد، این پیغام را روی صفحه دریافت خواهید کرد.»

(۱) ناخوشایند (۲) غیرعادی (۳) مدرن (۴) شخصی

۸۶. گزینه ۴ درست است.

معنی جمله: «زبان شاعرانه اغلب از اصطلاحات پرتنوع، چیدمان غیرمعمول کلمات، و قیاس‌های عجیب استفاده می‌کند، چیزهایی که در نوشتار عادی به کار نمی‌روند.»

(۱) تاریخی (۲) جغرافیایی (۳) فانتزی، خیالی (۴) شاعرانه

۸۷. گزینه ۱ درست است.

معنی جمله: «رابرت کارش را دوست نداشت و به خصوص از این که ناگزیر بود تعطیلات کار کند عصبانی بود.»

(۱) به خصوص، به ویژه (۲) به شدت (۳) معمولاً (۴) طبیعتاً

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۳ درست است.

(۱) رایج (۲) تشریفاتی (۳) در معرض خطر (۴) مرتبط

۸۹. گزینه ۴ درست است.

(۱) گزارش (۲) خسارت (۳) اشتباه (۴) محصول

۹۰. گزینه ۴ درست است.
 (۱) مثبت، تأییدی (۲) مخالف (۳) آموزشی (۴) اصلی
۹۱. گزینه ۲ درست است.
 معنی گزینه‌ها در حالت مصدری:
 (۱) سوختن (۲) کمک کردن (۳) مراقبت کردن، توجه کردن (۴) ذخیره کردن
۹۲. گزینه ۱ درست است.
 (۱) برای مثال (۲) به این ترتیب (۳) چون (۴) اگرچه

Part C: Reading Comprehension

متن شماره ۱:

۹۳. گزینه ۳ درست است.
 فردا چند شنبه خواهد بود؟
 (۳) پنج شنبه
۹۴. گزینه ۳ درست است.
 نویسنده برای رفتن به دفتر کار احتمالاً چه ساعتی از خانه‌اش بیرون می‌رود؟
 (۳) ساعت ۸
۹۵. گزینه ۴ درست است.
 طبق متن، کدام جمله درست است؟
 (۴) نویسنده فکر می‌کند که امروز سرکار روز شلوغی نخواهد بود.
۹۶. گزینه ۴ درست است.
 نویسنده هفته آینده .....
 (۴) احتمالاً خیلی درگیر است

متن شماره ۲:

۹۷. گزینه ۱ درست است.
 در ایالات متحده همه چیز به چشم بازدیدکنندگان ..... به نظر می‌رسد.
 (۱) بزرگ‌تر
۹۸. گزینه ۱ درست است.
 به دید بازدیدکنندگان ژاپنی و اروپایی، بخش‌های مرکزی شهر بوستون و فیلادلفیا به نظر ..... است.
 (۱) خارج از اندازه
۹۹. گزینه ۲ درست است.
 یک مزرعه معمولی در امریکا .....
 (۲) از ماشین‌آلات زیادی استفاده می‌کند
۱۰۰. گزینه ۱ درست است.
 این مقاله به صورت ضمنی اشاره می‌کند که مردم در ایالات متحده توسط ..... تحت تأثیر قرار می‌گیرند.
 (۱) میزان فضای موجود

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.
اگر عدد را X فرض کنیم.

$$x\left(\frac{x}{4}\right) = x + 24 \Rightarrow \frac{x^2}{4} - \frac{2x}{2} - 24 = 0 \Rightarrow \left(\frac{x}{2} - 6\right)\left(\frac{x}{2} + 4\right) = 0 \Rightarrow x = 12$$

۱۲ بر ۲ و ۳ و ۴ بخش پذیر است.

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.
اگر عدد را X فرض کنیم:

$$x + 3\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{7}{2} \Rightarrow x^2 - \frac{7}{2}x + 3 = 0 \Rightarrow x = \frac{\frac{7}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{7}{2}\right)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3}}{2} \Rightarrow x = 2, \frac{3}{2}$$

که یکی از وارون‌ها $\frac{2}{3}$ است.

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.
اگر X عدد کوچک‌تر، عدد فرد بعدی $X + 2$ است.

$$x(x+2) = x^2 + 26 \Rightarrow 2x = 26 \Rightarrow x = 13 \Rightarrow x+2 = 15$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$15 = 24 - (2x^2 + x + \frac{x\sqrt{2}x\sqrt{2}}{2}) = 4 \times 6 = 24 = \text{مساحت باقیمانده} = \text{مساحت مستطیل}$$

$$\Rightarrow 4x^2 = 24 - 15 = 9 \Rightarrow x = \frac{3}{2} = 1.5$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$x = \frac{2 + \sqrt{3}}{2} \Rightarrow (2x - 2)^2 = 3 \Rightarrow 4x^2 - 8x + 1 = 0$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

از دو عامل $(x + \frac{3}{4})$ و $(x - 2)$ تشکیل شده است.

$$(x - 2)\left(x + \frac{3}{4}\right) = 0 \Rightarrow x^2 - \frac{5}{4}x - \frac{3}{2} = 0 \Rightarrow 4x^2 - 5x = 0 \Rightarrow 4x^2 - 5x - 6 = 0$$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$$x^2 - 3x - 1 = 0 \Rightarrow x^2 - 2\left(\frac{3}{2}x\right) + \frac{9}{4} = 1 + \frac{9}{4} = \frac{13}{4} \Rightarrow -3$$

$$(2x)^2 - 2 \times 3(2x) + 3^2 = 13 \Rightarrow (2x - 3)^2 = 13 \Rightarrow a = 2, b = 3 \Rightarrow a + b = 5$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

نقطه سر به سر نقطه‌ای است که کارخانه از ضرر به سود صفر می‌رسد.

$$\text{هزینه} = \text{درآمد} \Rightarrow \text{هزینه} - \text{درآمد} = 0$$

درآمد X واحد کالا به قیمت هر واحد $40 - X$ برابر $X(40 - X)$ است.

$$X(40 - X) = 4X^2 - 9X - 10 \Rightarrow 5X^2 - 49X - 10 = 0 \Rightarrow X = 10$$

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

در معادله $x^2 + (k^2 + 1)x + k^2 = 0$ چون $a + c = b$ پس یک ریشه $x = -1 < 0$ و ریشه دیگر $x = \frac{c}{a} = -k^2 > 0$ است، پس دو ریشه منفی دارد، عبارت‌های دیگر دو ریشه مثبت دارد.

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

برای داشتن ریشه صفر، باید $a^2 - 1 = 0$ باشد یعنی $(a^2 = 1 \Rightarrow a = 1, -1)$ و از طرفی $a = 1$ غیرقابل قبول است، چون در این صورت معادله $x^2 = 0$ ریشه مضاعف دارد، پس $a = -1$ مقداری است که $a^2 - 1 = 0$ و $a - 1 \neq 0$ و ریشه ساده صفر دارد.

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

چون مساحت مثلث $\frac{1}{2}(3x+2)(4x+1)$ و مستطیل $(3x-2)(3x+3)$ است، داریم:

$$(3x-2)(3x+3) = \frac{1}{2}(3x+2)(4x+1) \Rightarrow 9x^2 + 3x - 6 = \frac{1}{2}(12x^2 + 11x + 2)$$

$$\Rightarrow 6x^2 - 5x - 14 = 0 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow \text{وتر} = \sqrt{8^2 + 9^2} = \sqrt{145}$$

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

برای داشتن دو ریشه باید $\Delta > 0$ و هر دو مثبت باید ضرب دو ریشه $(\frac{c}{a})$ مثبت و جمع دو ریشه $(\frac{-b}{a})$ مثبت باشد.

۱) $\Delta > 0, \frac{c}{a} < 0, -\frac{b}{a} < 0 \rightarrow$ ریشه ندارد $\Delta < 0$ (۳) دو ریشه با علامت مختلف

۲) $\Delta > 0, \frac{c}{a} > 0, -\frac{b}{a} < 0 \rightarrow$ دو ریشه منفی

۴) $\Delta = 49 - 44 = 5, \frac{c}{a} = 11 > 0, -\frac{b}{a} = 7 > 0$. تنها در گزینه ۴ شرایط فوق برقرار است.

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

می‌بایست در معادله $ax^2 + 2bx + 8 = 0, \Delta = 0$ و در $(x-b)^2 = b^2 - 10a + 4 = 0, b^2 - 10a + 4 = 0$ باشد.

$$\Delta = 4b^2 - 4(a)(8) = 0 \Rightarrow b^2 = 8a$$

$$b^2 - 10a + 4 = 0 \Rightarrow 8a - 10a + 4 = 0 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow b = \pm 4$$

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

عبارت زیر دارای $\Delta = 0$ بوده و ریشه مضاعف دارد.

$$6x^2 + 6x + \frac{2}{3} = 10x \Rightarrow 6x^2 - 4x + \frac{2}{3} = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 16 = 0$$

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

با فرض $x^2 = t$ به معادله $t^2 - 4t + 1 = 0$ تبدیل می‌کنیم، چون ۲ ریشه مثبت دارد.

$$x^2 = t = \frac{4 + \sqrt{12}}{2} = 2 + \sqrt{3}, x^2 = 2 - \sqrt{3}$$

پس دارای ۴ ریشه $\sqrt{2 + \sqrt{3}}$ و $-\sqrt{2 + \sqrt{3}}$ و $\sqrt{2 - \sqrt{3}}$ و $-\sqrt{2 - \sqrt{3}}$ است.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

می‌توان علم اقتصاد را به این صورت تعریف کرد:

«علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب (که موارد استفاده مختلف دارند) و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند و با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند. «این تعریف دقیقاً در برگیرنده سه نکته مهم است که عبارت است از: «نامحدود بودن نیازها»، «کمیابی منابع» و «امکان مصارف متعدد منابع». از این رو، می‌توان گفت «هدف علم اقتصاد، راهنمایی انسان برای بهترین انتخاب و به کارگیری بهترین روش به منظور استفاده از منابع و امکانات خویش است.»

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

ذخایر معدنی با وجود فراوان بودن در کره زمین – به دلیل ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر – محدود است. علاوه بر این استفاده بی‌رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت‌های بیشتری را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با حفظ و صیانت از آنها و رعایت عدالت بین نسلی همراه باشد.

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

از ویژگی‌های مهم اسلام این است که عبادت را صرفاً به رابطه فرد با خدا محدود نمی‌کند و به همه ارتباطات و پیوندهای افراد با یکدیگر (از جمله روابط اقتصادی) هم رنگ عبادت می‌زند. اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری می‌داند که اعتقادات انسان را تهدید می‌کند. از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. فردی که برای ارتقای سطح زندگی خانواده یا هموعانش می‌کوشد، همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته تقدیر است.

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

برای روشن شدن موضوع و چگونگی این ارتباط به مثال زیر توجه کنید:

یک مؤسسه تولیدی به بهره‌برداری از معادن آهن اقدام می‌کند (استخراج سنگ آهن). مؤسسه دوم سنگ آهن را در مرحله اولیه فراوری به نرمة سنگ آهن و سپس به گندله (آهن اسفنجی) تبدیل، و آن را به مجتمع فولادسازی عرضه می‌کند. مؤسسه سوم گندله‌ها را به محصولات فولادی از جمله ورق فولادی، تبدیل می‌کند. ورق‌های فولادی را کارخانه اتومبیل‌سازی خریداری می‌کند و با استفاده از آنها قطعات مختلف بدنه اتومبیل را تهیه می‌کند. در نهایت، اتومبیل به بازار عرضه می‌شود و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد.

در مثال فوق مراحل تولید را می‌بینید. در هر مرحله بر ارزش محصول، افزوده می‌شود. هر مؤسسه‌ای بر روی محصول مؤسسه قبلی کار، و «ارزش افزوده» ایجاد می‌کند.

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می‌کنند.

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (سود ویژه)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

پولی که تولیدکنندگان برای خرید عوامل تولید می‌پردازند، به عنوان اجاره، فرد و حقوق و سود نصیب خانوارها و صاحبان عوامل تولید می‌شود.

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

تفاوت انسان‌ها در توانایی‌ها موجب می‌شود که انسان به تنهایی قادر به تأمین همه نیازهای خود نباشد و نیازمند تعاون و همکاری با دیگران باشد. از سوی دیگر هر فرد در تولیدی تخصص می‌یابد و در اجتماع با یکدیگر تقسیم کار می‌کند؛ بنابراین، مبادله، معامله، خرید و فروش و تجارت مطرح می‌شود. در نتیجه افراد اجتماع را می‌توان در دو دسته «عرضه‌کننده» (تولیدکننده) و «تقاضاکننده» (مصرف‌کننده) در نظر گرفت. تعامل خوب بین این دو و تجارت سالم و عادلانه، موجب شکل‌گیری منافع دو سویه و بهبود زندگی همه می‌شود.

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

با فرض ثابت بودن شرایط و بالا رفتن قیمت ماشین پراید و با توجه به اصل رابطه معکوس قیمت کالا و خرید آن کالا توسط مصرف کننده در ثبات شرایط، باعث پایین آمدن خرید پراید می شود و تأثیری در خرید پژو ندارد.

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه های تولید (قیمت های عوامل تولید) و پیش بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می پذیرد. با بررسی رفتار تولیدکنندگان به این واقعیت پی می بریم که با افزایش قیمت یک کالا میزان تولید و عرضه آن افزایش می یابد؛ زیرا افزایش قیمت به معنای کسب منفعت بیشتر است و این امر تولیدکنندگان را تشویق می کند که بر میزان فعالیت خویش بیفزایند. همچنین، سبب می شود که تولیدکنندگان جدید نیز وارد میدان شوند و با امید به کسب سود به فعالیت بپردازند. در نتیجه تولید و عرضه کالا افزایش می یابد.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

شیب منحنی تقاضا نشان دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد نسبت به قیمت است. براساس شیب و هم چنین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته ضروری و لوکس تقسیم می شود. اگر شیب منحنی تقاضا کم باشد، یعنی عکس العمل مصرف کننده در برابر قیمت زیاد است که اصطلاحاً می گوئیم کشش قیمتی تقاضا زیاد است که به آن، کالای لوکس می گوئیم. کالای ضروری بر عکس این حالت است.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

در سطح قیمت کمتر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه روبه رو می شویم؛ زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است؛ در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه، تولید و عرضه آن کم می شود. همچنین در سطح قیمت بیش از قیمت تعادلی در بازار با مازاد عرضه روبه رو می شویم؛ زیرا به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان، که به دنبال کسب سود بیشتریند به تولید بیشتر می پردازند؛ در حالی که مصرف کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران به آن مقدار تمایل نشان نمی دهند.

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

در تعادل مقدار عرضه و تقاضا برابر می باشد، پس از برابر $S = D$ داریم:

$$2P = 0/01(-10P + 280) + 3/5 = -0/1P + 6/3 \Rightarrow P = 3 \Rightarrow D = S = 250$$

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

افزایش قیمت باعث می شود که از یک سو، تولیدکنندگان به تولید رغبت بیشتری نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف کنندگان از مصرف خود بکاهدند؛ پس در حالت کمبود، قیمت زیاد می شود. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود؛ این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است. در مقابل در وضعیت مازاد عرضه، چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند؛ در نتیجه، قیمت کم می شود. با کم شدن قیمت از یک سو مصرف کنندگان، مقدار خرید خود را افزایش می دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید می کاهند؛ پس در حالت وجود مازاد عرضه، قیمت کاهش می یابد. این کاهش قیمت تا سطحی ادامه می یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و در بازار تعادل برقرار شود. همان طور که می بینید، باز هم به همان سطح قیمت تعادلی می رسیم که موجب برابر شدن مقدار عرضه و تقاضا می شود. هر گاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می کشانند؛ مشروط بر اینکه عوامل بیرونی مثل قیمت گذاری دولت مانع این تعدیل نشود.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

در بازار هر محصول، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل، هیچ یک از طرفین به تنهایی در شکل گیری قیمت تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت گذار» نیستند. در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می نامند.

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

در کشور ما شرکت توانیر به دلیل طبیعی و شرکت‌های خودرویی به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند. شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است. برخی دیگر از انواع بازارها را هم می‌توان در قالب حراجی‌ها دید که به دو صورت مزایده و مناقصه مشاهده می‌شود. فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده و خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی) مناقصه برگزار می‌کنند.

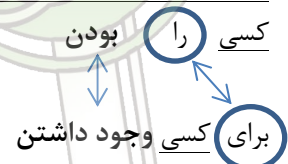
علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

(۱) خیلی هنر کند شبکه معنایی دارد؛ ترادف میان «دستان» و «تزویر»، و تناسب میان «تیر و کمان». نکته مهم در (۳) است؛ نه دندان باش و نه گوش و زبانم [باش] ساختاری دستوری کهن است که بازگردانی آن در فارسی چنین خواهد بود: «[می‌خواهم] نه دندان داشته باشم، نه گوش، و نه زبان». (صفحه ۱۴).

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

در شرح آزمون‌های سه پایه دهم، یازدهم و دوازدهم، بارها به این ساختار پرداخته‌ایم. حالا هم تأکید می‌کنیم ممکن نیست شما بالأخره در یک سؤال دستور، آرایه یا قرابت با این ساخت روبه‌رو نشوید:

در (۱ و ۲) «را» مفعولی است. در (۳) «را» فک اضافه است. (صفحات ۱۶ و ۱۷)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

در (۱) «نیش» به جای «نوش» (در ۲) «سپید» به جای «سفید». در (۴) «سگوان» به جای «سگبان». (صفحات ۱۶ و ۱۷)

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

«صاحب‌نظر»؛ بنابر تعریف کتاب درسی شما از ترکیب‌سازی، واژه‌ای که به این شیوه ساخته می‌شود یا مرکب است یا وندی - مرکب. (صفحه ۱۴)

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

فعل اگر مفعول بخواهد، «را» باشد یا نباشد، وجود مفعول اثبات شده‌ست؛ فعل‌های صرف شده از «بخشیدن» و «خواستن» چنین‌اند. در گزینه‌های دیگر، «بودن» و «رسیدن» و «آمدن» و «اطبعاً، صورت مجهول از «کردن» یعنی: «کرده شدن» مفعول نمی‌پذیرند؛ چه «را» باشد، چه نه!

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

وزن در شعر جنبه تزئینی ندارد، بلکه جزء طبیعت شعر است. (صفحات ۲۱ و ۲۲)

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

در (۲): «او» ⇒ «چهارسو» ⇐ «او»، در (۳): «سر» و «راهبر»، و در (۴) «ساربان»، «کاروان» و «روان» عبارتند از نمونه‌های تکرار منظم موسیقایی در شعر، که عنوانی اولیه و تعریفی مقدماتی است برای قافیه میانی. (صفحات ۲۲ و ۲۳)

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

وزن ریتمیک مفتعلن (×۴) بستری است برای تصویرسازی و مفهوم‌پردازی با نشانه‌ها و کلماتی که قرار است شادی درونی را منعکس کنند. وقتی وزن چنین شاد باشد، اما محتوا ناشاد یا حزن‌آلود میان وزن و سخن (لحن / بیان) هماهنگی برقرار نخواهد بود. در (۳) شاعر از چیزی شاکی است و لحن و بیان شکایت‌آلود وی به نظم شاد ارکان موسیقایی سخنش نمی‌خواند.

(صفحات ۲۲ و ۲۳)

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

مهم این است که در کدام بیت تشبیه دیده شود. دو آرایه دیگر را هم که بارها گفته‌ایم نمی‌بایست در یک سؤال استاندارد تعیین‌کننده باشند. «چشمه‌شدگی «بیابان» در ۲) تنها نمونه تشبیه در چهار گزینه است.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

به ترتیب، «دیو» و «فرشته»، «دنیی» و «آخرت»، «عشق» و «عقل»، و «دوزخ» و «بهشت» تضاد دارند، اما در ۴) تشبیه در کار نیست، چون «شدن» اسنادی نیست! می‌گوید به سبب خلق خوش می‌توان [به] بهشت رفت!

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

(ج و الف) تشخیص دارند. (د و ه) هم هر دو تشبیه دارند، اما فقط ب) است که تمثیل دارد [که البته سبب شکل‌گیری اسلوب معادله است]. کنایه و مراعات هم که هیچ در هیچ؛ حالا شما هی بنشین و اثبات کن یا رد، که هست یا نیست!

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

۱) در عبارت غلام همت کسی بودن تشخیص هست و بیت جز آن نمونه دیگر از استعاره ندارد؛ «مجموع» (یعنی آسوده) ≠ «متفرق». (در ۲) دست کم در «درالم» استعاره هست، اما تشبیه ندارد. (در ۴) هم تشخیصی به کار نرفته است. اما در ۳): قبلاً هم متذکر شده بودیم: «عناصر اربعه» با یک دیگر تضاد برقرار می‌کنند؛ اینجا، «طوفان» (= باد) و «غبار» و «آب» (مجازاً: اشک).

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

۱) آن گاه قضا ز تو بگردد // کان وسوسه در دلت نیاید
۲) ز چوپان پیرسید کاین اژدها // به چند است و این را که داند بها
۳) فریاد که دستم نگرفتند به یکبار // از پای فکندند من بی‌سروپا را
۴) بدو گفت کان خون گرم من است // بریده ز بن پاک شرم من است
[باز صد رحمت به واج‌آرایی مصوت‌پایه! سؤال را هم محدود کردیم به یک مصوت که هم کمتر وقت [و شعور] مخاطب را به بازی گرفته‌باشیم، هم وقت پاسخ بشود ازش دفاع کرد!]

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

ردیف را دیدید؟ [شمردید؟! ما - به رغم همه تقلابها برای اصلاح تیپ - ناچاریم از طرح چنین سؤالاتی! و به سهم خویش، شرمنده روی غضبناک شما...]

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

مانستگی یار به ماه در ۱) تشبیه است. شما اگر خواستید «بارگاه قربت» را در ۴) تشبیه بگیرید. در ۳) تشبیه مشهود نیست، اما در ۲) «دشنه تحقیق» و ماندگی ما به ابراهیم و «گوسفند نفس» سه نمونه از «تشبیه» محسوب می‌شوند.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

۱) و ۲) هم تشخیص دارند، هم تضاد. ۴) اگرچه تشخیص ندارد تضاد دارد. اما ۳): نه تشخیص دارد، نه تضاد.

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

«خود» یک واحد معنایی مستقل است، که در ۳) تکرار شده است. در ۱) «داد» و «دادن» در لفظ که مکرر نیستند، هیچ، در معنی هم یکسان نیستند. «نهادندی» و «نهاد» هم کذا. اما نکته در ۴) است: خبر بخشی از «باخبری» است، نه واژه جداگانه که بتواند «خبر» در انتهای مصرع یک تکرار برقرار کند.

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

«هوا»های اول و سوم در ۱)، «مستی» و «مستی» در ۲)، و «آهو» و «آهو» [«ان» و «-ی» کارکرد معنایی ندارند]، و در ۳) [البته با لحاظ نوعی ایهام در دومی] تکرار دارند. اما در ۴) مطابق همان که بالا هم عرض شد، «چنگ» و «تیزچنگی» قابلیت برقراری تکرار ندارند.

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

ردیف به لحاظ آرایه‌ای تکرار است. تشخیص بیت هم در مخاطب گرفتن «صبا»ست. باقی گزینه‌ها تشخیص ندارند.

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

دو بار «صبح» و «شام» در (۱)، «درد» و «درمان» در (۳)، «شب» و «فردا» [= صبح] در (۴)، نمونه‌های تضادند. اما در (۲) نمونه‌های مشهود از تضاد نمی‌توان یافت.

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

در سه تای دیگر، به ویژه در (۱) و (۳) پرتو رخ محبوب بر تمام عناصر طبیعت برتری یافته است، اما در (۴) چنین نیست و شاعر از معشوق می‌خواهد به وی عنایتی کند و رویی نشان دهد. (ب ← صفحه ۱۰).

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

نکته در «خیره» است، که اینجا قید است در معنی بیهوده. (صفحات ۱۹، ۲۴، ۳۱، ۳۳)

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

«گونه‌چو کاه» داشتن تصویری از زردرویی به دست می‌دهد و زردرویی هم کنایه است از شرمساری؛ شرمساری از چه؟ از عمل نکردن به آنچه علم به آن دارند: ابا وام‌گیری از «براهنی»، شاعر معاصر [مصدق یقولون مالا یفعلون]. اما در (۲) واعظ غیر متعظ نه از بی‌عملی خود آزاده خاطر است، و نه خجل؛ بلکه بی‌عملی شغل اوست! [در (۴) «عمل» یعنی کار دیوانی] (← صفحه ۳۵)

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

در سه تای دیگر، شکایت از هجران [در (۱)] یا سفارش به قطع امید از وصال محبوب [در (۲) و (۴)] است. اما در (۱) عاشق هنوز امیدوار است که معشوق به او عنایتی کند. (← صفحه ۳۵)

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

در بیت سؤال و (۳) سخن از این است که نور هستی همه وابسته به هستی معشوق / عشق است. در (۲) و (۴) عشق مایه بلندمرتبتگی است، و در (۱) بی‌عشق زندگی بیهوده است. (← صفحه ۲۷)

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

درس اول صفحه ۱

تاریخ، مطالعه و کاوش گذشته برای شناخت حال است. مورخان با طرح پرسش، گردآوری اطلاعات و جست و جوی شواهد و مدارک، زندگی مردمان و جوامع پیشین را بازسازی می‌کنند. پژوهش در رویدادها و تحولات تاریخی، انسان‌ها و جوامعی را که اندیشه و تجربه آنان در شکل دادن به زندگی ما نقش داشته را به ما می‌شناساند و موجب می‌شود از سرانجام کارها و سرنوشت آنان عبرت بگیریم.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۶

هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. در پژوهش‌های تاریخی، اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر در آن رویدادها پرسش می‌شود.

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۰

تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی: مردمانی که برای نسل‌های متوالی، سرگذشت مشترکی داشته و سالیان طولانی در شادی‌ها و تلخ‌کامی‌ها و موفقیت‌ها و شکست‌های هم شریک بوده‌اند، به طور طبیعی به سرزمین و گذشته خود، علاقه و دلبستگی دارند. از این رو، آگاهی افراد جامعه از گذشته مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۳

رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند؛ به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شمار مصری اصلاح شود.

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۵

در ایران دوران اسلامی گاه‌شماری هجری قمری رایج شد، اما در کنار آن گاه‌شماری‌های دیگری مانند یزدگردی، جلالی، دوازده حیوانی و هجری خورشیدی نیز رواج یافت. گاه‌شماری جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۶

باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند تا سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آنها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۷

مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

۱۶۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ ص ۳۰

بشر مسیر طولانی و مراحل مختلفی را پشت سر گذاشت تا به تمدن رسید. باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن به دوره گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک تقسیم کرده‌اند.

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۲

انسان‌های نخستین در آغاز، قادر به حرف زدن نبودند، اما برای اینکه بتوانند به صورت گروهی به شکار بروند، باید به گونه‌ای با هم ارتباط برقرار می‌کردند. به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۴

@drhs1012

www.drhs.ir

شکل‌گیری شهرها و
تأسیس تمدن

شکل‌گیری تجارت

تخصصی شدن کار

تولید مازاد بر نیاز

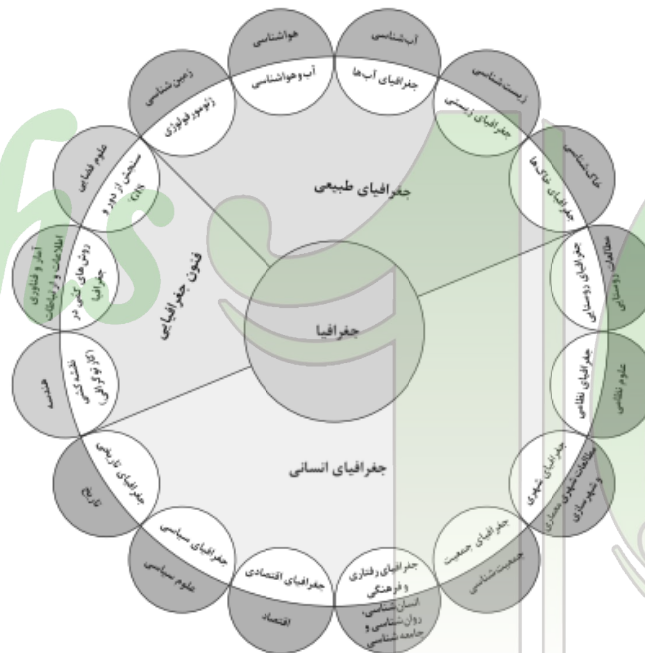
یک‌جانشینی و به وجود
آمدن روستاها

کشاورزی و
دامداری

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۱، صفحه ۳

براساس جدول مندرج در صفحه ۳ سنجش از دور از ترکیب علوم فضایی با فنون جغرافیایی، کارتوگرافی از ترکیب هندسه با فنون جغرافیایی و روش‌های کمی در جغرافیا به واسطه ترکیب آمار با فنون جغرافیایی بدست می‌آید.

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۳

اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر: نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب و هواشناسی است.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

درس ۱، صفحه ۵

از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۶

با توجه به جدول این صفحه چرای بی‌رویه دام از عملکردهای منفی انسانی در ناحیه کوهستانی محسوب می‌شود.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۲، صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط، مورد توجه قرار می‌دهد. سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۲، صفحه ۱۰

فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد. فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. پژوهشگر با توجه به

مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۲

پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیر ضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۳، صفحه ۱۴

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است. گستردگی کشور ما در این عرض‌ها به تنوع آب و هوا در آن منجر شده است. این تنوع آب و هوایی در نوع تولیدات کشاورزی، محیط زیست و در نهایت پیشرفت کشور ما مؤثر است.

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۶

در این سؤال تمام گزینه‌ها درصد صحیح از پرسش را بیان کرده‌اند ولی کامل‌ترین پاسخ برای این سؤال بر طبق متن کتاب همان گزینه ۴ است. محل قرارگیری آن، نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانال‌ها، خلیج‌ها، منابع اقتصادی و غیره است.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۹

تنگه هرمز، آبراهه هلالی شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

- کنش انسان بر خلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است.

- پیامدهای غیر ارادی نتیجه طبیعی کنش هستند.

- پیامدهای ارادی احتمالی است، یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود، اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند انجام نمی‌گیرد.

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست.

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارات:

عبارت دوم:

- آسیب و بیماری برای خود و دیگران از پیامدهای غیرارادی کنش استفاده از سیگار است.

عبارت چهارم:

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ ارزشی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

به مجموعه آگاهی‌های مشترک، فرهنگ می‌گویند.

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

احترام به قانون یک کنش اجتماعی است. خانواده، امنیت، صلح و... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتابزده و نابردانه انسان‌هاست و این نشان‌دهنده تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان‌ها دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند، پدیده‌های تکوینی نام دارند.

مرزهای جهان اجتماعی همان مرزهای دانش آن است.

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← بُعد معنایی و ذهنی

ساختمان‌های مسکونی و اداری ← بُعد محسوس و مادی قوی‌تری دارند (عینی)

کنش‌های اجتماعی افراد ← پدیده‌های خرد

فرهنگ و جامعه ← پدیده‌های کلان

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

نهادها در همه جهان‌های اجتماعی وجود دارند ولی انواع و اشکال متفاوتی دارند.

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

در جهان اجتماعی بُعد ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد و در کشورهای نفت خیز، بُعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بُعد ذهنی آن مفقود بود. همانند دانش آموزی که از استعداد سرشاری برخوردار است؛ ولی خود به آن آگاه نیست و از این استعداد بهره‌چندانی نمی‌برد.

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

منطق

۱۹۱. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۲ لفظ «جاری» در گزینه ۳ لفظ «شانه» و در گزینه ۴ لفظ «دوش» مشترک لفظی است. در گزینه ۱ «سیر تا پیاز

مطالب» دلالت التزام دارد. درس ۲ صفحه ۱۳

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

همان گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آنها را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. درس ۱ صفحه ۴

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

ذهن همواره در معرض لغزش و خطا قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود. به همین دلیل با به کارگیری علم منطق می‌توان لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد. درس ۱ صفحه ۴

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴ چون عبارتی ناقص است تصدیق محسوب نمی‌شود و یک تصور است. درس ۱ صفحه ۷

۱۹۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۴ و ۱۶ و ۱۷

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

برخی مفاهیم کلی هستند که فقط یک مصداق دارند. از طرفی مفاهیم جزئی هم یک مصداق دارند پس مفاهیمی که یک مصداق دارند می‌توانند هم کلی باشند هم جزئی و مفاهیمی که صرفاً ذهنی (افسانه‌ای، خیالی و...) هستند کلی محسوب می‌شوند.

درس ۳ صفحه ۲۰ و ۲۱

۱۹۷. گزینه ۲ درست است.

همه عبارت‌های سؤال دلالت التزام دارد که فقط در گزینه ۲؛ نوع آن درست می‌باشد. درس ۲ صفحه ۱۵

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۲

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۲ مشهدالرضا در گزینه ۳ کربلا و در گزینه ۴ شهاب حسینی جزئی هستند. درس ۳ صفحه ۲۰ و ۲۱

۲۰۰. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱ ماست و شیر تباین در گزینه ۳ عدد و شکل تباین و در گزینه ۴ مظلوم و صبور من‌وجه هستند. درس ۳ صفحه ۲۲

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

پادشاه لیدیه، جنگ و کاهن معبد کلی و ایران جزئی است. درس ۳ صفحه ۲۰ و ۲۱

۲۰۲. گزینه ۱ درست است.

لفظ سیر می‌تواند هم منشأ مغالطه اشتراک لفظ شود و هم اگر سیر خوانده شود منشأ مغالطه شیوه نگارش کلمات درس ۲ صفحه ۱۳ و ۱۶

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۴

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

«هما» به دلالت التزام پرنده خوشبختی و سعادت است. درس ۲ صفحه ۱۴

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

لفظ شانه هم به معنای وسیله‌ای است برای مرتب نمودن مو و هم عضوی است در بدن. درس ۲ صفحه ۱۳